

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
PATNOS SOSYAL HİZMETLER YÜKSEKOKULU
SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

TEMMUZ-2022
PATNOS SOSYAL HİZMETLER YÜKSEKOKULU SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ DERS
İÇERİKLERİ 1. SINIF GÜZ YARIYILI

SOH-101 Sosyoloji

Sosyoloji dersi kapsamında; Sosyolojinin tanımı ve tarihçesi, sosyolojinin araştırma yöntem ve teknikleri, toplumsal gruplar, toplum ve kültür, toplumsal bir kurum olarak evlilik ve aile, toplumsal tabakalaşma, toplumsal bir kurum olarak ekonomi, toplumsal bir kurum olarak eğitim, toplum ve nüfus, kentleşme, toplum ve siyaset, toplumsal bir kurum olarak din, suç ve toplum ile toplumsal değişme kavramları ele alınır.

SOH-103 Sosyal Hizmet Kavramı

Sosyal Hizmet Kavramı dersinde, sosyal hizmetin tarihsel oluşumu ve gelişimi, sosyal refah düşüncesi ve sosyal refah devletinin tarihsel gelişimi, bir disiplin ve meslek olarak sosyal hizmetin gelişimi, sosyal hizmet mesleğinin ve sosyal hizmetlerin Batı'daki tarihsel gelişimi, sosyal hizmet disiplininin/ mesleğinin

öncüleri, Anadolu'da sosyal hizmetlerin gelişimi ve kurumsal yapı, İslâm dünyasında sosyal hizmet anlayışı ve kurumlarının ortaya çıkışı, Osmanlı döneminde sosyal hizmetlerin gelişimi ve kurumsal yapı, Türkiye'de sosyal hizmetin profesyonelleşme süreci öncesindeki dönemi, kalkınma planları çerçevesinde sosyal hizmetlerin tarihsel gelişimi, dünyada ve Türkiye'de sosyal hizmet eğitiminin tarihsel gelişimi konuları anlatılır.

SOH-105 Psikoloji

Psikoloji dersi, bu dersin temel mahiyetlerini ortaya koyan girişin ardından psikolojide temel yaklaşımları, psikolojide bilimsel araştırma yöntemlerini, davranışların nörobiyolojik temelini, kişilik psikolojisini, sosyal psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberliği, endüstri ve örgüt psikolojisini, gelişim psikolojisini, öğrenme psikolojisini ve ruhsal bozuklukları konu edinir.

SOH-107 Sosyal Hizmete Giriş

Bu ders, bir meslek ve akademik disiplin olarak Sosyal Hizmetin temel konularını ele alır. Sosyal Hizmete Giriş dersinde sosyal hizmetin kavramsal çerçevesi, sosyal hizmetin ilgili bilim dallarıyla ilişkisi, sosyal hizmetin temel ögesi ve müdahale eylemleri, sosyal hizmette insani ve etik değerler, sosyal hizmetin amaçları ve hedefleri, sosyal hizmet alanları ve hedef kitlesi, sosyal hizmet teorileri, sosyal hizmet türleri, sosyal hizmet eylemleri, sosyal hizmet uzmanının görevleri ve bireylerle sosyal hizmet, sosyal hizmette aile, grup, örgüt ve toplumla çalışma, sosyal hizmet kuruluşları ve sosyal hizmetin geleceği konuları işlenir.

SOH-109 Bilgisayar Kullanımı

Bu derste, bilgi teknolojileri temel kavramlar, bilgisayar donanımı, bilgisayar yazılımı, bilgi ağı, kişisel bilgisayar işletim sistemleri, Windows işletim sistemi ve ofis araçlarının tanıtımı, kelime işlem programı uygulamaları konuları üzerinde durulmaktadır.

UZİNG-101 Yabancı Dil I (İngilizce)

Yabancı Dil I dersinde İngilizce gramer kurallarının işletilmesi ve güncel olayları basit kelimelerle ifade etme yeteneğinin kazandırılması amaçlanır.

UZTDE101 Türk Dili I

Bu derste Türk Dili ile ilgili temel kavramlar anlatılır. Bu kapsamda dil bilgisi, dil- kültür ilişkisi, Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi, dil bilgisinin bölümleri, imlâ kuralları ve uygulaması, yapım ekleri ve uygulaması, Türkçede isim ve fiil çekimleri, kompozisyonla ilgili genel bilgiler ele alınır.

UZATA-101 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Bu derste Osmanlı Devleti'nin Çöküş Nedenleri, Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri, Meşrutiyet Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nde Fikir Hareketleri, İttihat ve Terakki Partisi, Batılı Devletlerin 19. yy

Boyunca Osmanlı Devleti İle İlgili Emelleri, İtalya ile Trablusgarb Savaşı (1911-1912), Balkan Savaşları (1912-1913), I. Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti'nin Savaşa Girmesi, Osmanlı Devletini Paylaşma Projeleri ve Gizli Antlaşmalar, Mondros Ateşkes Antlaşması, Mondros Ateşkes Antlaşması'na Göre İşgallerin Başlaması, Paris Barış Konferansı ve İzmir'i İşgal Kararı, Mustafa Kemal'in İstanbul'a Gelişi ve İstanbul'daki Çalışmaları, İzmir'in işgali, Cemiyetler, Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı, Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Milli Mücadele Dönemindeki Diğer Kongreler, Sivas Kongresi, Amasya Görüşmeleri ve Protokolü, Mustafa Kemal'in Ankara'ya Gelişi, Son Osmanlı Meclisinin Toplanması ve Misak-ı Milli'nin İlanı, TBMM'nin Açılması, Güney Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Cepheleri, Doğu Cephesi, Ermeni Sorunu, Milli Mücadelenin Mali Yönü, Batı Cephesi, Sevr Antlaşması, Sakarya Savaşı, Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı, Mudanya Mütarekesi, Lozan Antlaşması konuları ele alınır.

SOH-SEÇ-111'a Afet Kültürü ve Afetlerde Sosyal Hizmet

Bu derste doğa ve insan kaynaklı afetlerin tanımı, afetlerin etkileri, afet kültürü, toplumsal kültür ve afet arasındaki ilişki, afet sonrasında ortaya çıkan sosyal ve ekonomik sorunlar, dezavantajlı grupların afetlere karşı zarar görebilirliği, afete dirençli toplum oluşturmada sosyal hizmetlerin rolü, afet dönemlerinde bireylere yönelik sosyal hizmetler, afet dönemlerinde gruplara yönelik sosyal hizmetler, afet sonrası dönemde etkili sosyal görüşme teknikleri konuları incelenir.

SOH-SEÇ-111b Göçmen ve Sığınmacılarla Sosyal Hizmet

Bu ders kapsamında göç ve sığınmacılığa ilişkin temel kavramlar, kuramsal yaklaşımlar, uluslararası ve ulusal mevzuatta göç ve sığınmacılığa ilişkin düzenlemeler, uluslararası ve ulusal düzeydeki kurumsal yapılanmalar, göçmen ve sığınmacılara yönelik sosyal hizmet uygulamaları, çalışma yaşamında göçmenler ve sığınmacılar, göçmen ve sığınmacı çocuk, genç kadın ve yaşlılara yönelik sosyal hizmetler, göçmen ve sığınmacılara yönelik sosyal hizmetlerde etik konuları ele alınır.

İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet

Bu ders kapsamında aşağıdaki başlıklar üzerinde durulmaktadır. Buna göre; İnsan hakları nedir? İnsanın onuru ve değeri İnsan hakları kavramı, doğuşu ve gelişimi (tarihsel süreç) İnsan hakları konusunda Birleşmiş Milletler belgeleri İnsan hakları konusunda Avrupa Konseyi belgeleri İnsan hakları konusunda diğer kaynaklar İnsan haklarının korunması sorunu Ulusal ve uluslararası insan hakları savunma mekanizmaları İnsan hakları ve sosyal hizmet İnsan haklarının korunmasında sosyal hizmetin rolü Sosyal hizmetin uygulama alanlarında insan hakları: haklar, ihlaller ve çözümler önerileri...

1. SINIF BAHAR YARIYILI

Genel Ekonomi

Ekonomi biliminin tanımı, kapsamı ve diğer bilim dalları ile ilişkisi, temel ekonomik kavramlar, talep, arz ve piyasa dengesi, talep ve arz esneklikleri, talep ve fayda, tüketici ve üretici dengesi, ölçek ekonomileri, dışsal ekonomiler, tam rekabette kısa ve uzun dönem firma dengesi, eksik rekabette kısa ve uzun dönem firma dengesi, faktör piyasalarında fiyat oluşumu gibi temel Mikro Ekonomik ve Makro Ekonomik kavramlar incelenmektedir. Mikro Ekonomik Analiz içinde Genel Tüketici ve Üretici Teorisi, Genel Denge ve Refah Teorisi ve Gelirler

Politikası, Makro Ekonomik Analiz içinde İktisadi Doktrinler ve Gelişimi, sistemler içindeki İktisat Politikaları Uyarlamaları, milli gelir teorisiyle beraber kalkınma ekonomisi kuramları konuları işlenmektedir.

Hukukun Temel Kavramları

Hukukun tanımı, hukukun toplum yaşamındaki önemi ve ilkeleri, kuralları ve sosyal yaşamı düzenleyen diğer sosyal kurallar hakkında bilgiler verilecektir. Hukukun bölümleri ve bu bölüme giren hukuk dalları, hukuk kurallarının türleri, uygulanması ve yorumlanması ile Türk Yargı Sistemi konuları üzerinde durulacaktır.

Sosyal Antropoloji

Bu ders, Antropolojinin alanı ve tarihi gelişimi, araştırma yöntem ve teknikleri, kültür, dil ve iletişim, toplumsal kimlik, kişilik ve cinsiyet, geçim yöntemleri ve ekonomik sistemler, cinsellik ve evlilik, aile, gruplar, politik örgütlenme ve toplumsal denetim, din, sanat, sosyal ve kültürel değişim, uygulamalı antropoloji ve sosyal sorunlar konularını içerir.

Sosyal Psikoloji

Bu ders, sosyal psikoloji tarihi, sosyal faktörlerin bireyi nasıl etkilediğine dair teori ve araştırmalar, grup davranışı ve sosyal biliş, tutum ve tutum değişikliği, sosyal etki ve uygunluk, klişeler, önyargı ve ayrımcılık, yakın ilişkiler ve grup gibi konuları incelemektedir.

Dijital Okur Yazarlık

Dijital Okur Yazarlık dersi internet teknolojileri ve internetin temel kavramlarını, internetin gelişim sürecini, taşınabilir teknolojileri, sosyal ağları, medya okur-yazarlığı ve medya akıcılığı kavramlarını, teknoloji, toplum ve insan etkileşimini, bilişim etiğini, yaşam boyu öğrenmeyi ve geleneksel öğrenme ile farklılıklarını, bulut bilişim ve özelliklerini ve geleceğin teknolojilerini konu edinir.

Kariyer Planlama

Kariyer Planlama dersi öğrencilerin iş dünyasını, farklı sektörleri ve bu sektörlerin gereksinimlerini tanımasını sağlayarak; iş dünyasına hazırlık sürecinde kariyer planlamasının önemi hakkında öğrencilere farkındalık oluşturmayı hedefler. Ders, öğrencilerin kişisel yetkinliklerini keşfetmesini ve iç dünyasının beklentilerini doğru anlamasını sağlayarak; bilgi ve becerilerini, ilgili sektörlerin gereklilikleri ve paralellik arz edecek şekilde geliştirmelerine yardımca olacaktır.

Yabancı Dil II (İngilizce)

Bu derste İngilizce gramer kurallarının işletilmesi ve güncel olayları basit kelimelerle ifade etme yeteneğinin kazandırılması amaçlanır. Bu kapsamda İngilizce öğretiminde temel yaklaşımlar; başlangıç ve orta düzey öğrenciler için pratik konuşma becerisi, İngilizcenin uluslararası kullanımı ve ilgili konular; görsel sunumlar, çeşitli öğretim teknikleri ve dinle- konuş yöntemleri ile ele alınır.

Türk Dili II

Türk Dili II dersinde zarflar ve edatların Türkçedeki kullanılış şekilleri, cümle bilgisi, sözlü kompozisyon türleri, kompozisyonda anlatım şekilleri, dil yanlışları ve anlatım bozuklukları, ilmî yazıların hazırlanmasında uyulacak kurallar, edebiyat ve düşünce dünyasıyla ilgili eserlerin okunup incelenmesi ve retorik uygulamaları anlatılır.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasından itibaren yaşanan gelişmeler, Sakarya'dan Lozan'a askerî ve siyasî gelişmeler, İstiklal Savaşı sonrası Türk siyasal hayatında yaşanan gelişmeler, cumhuriyetin ilanı sonrası çok partili hayata geçiş çabaları ve bazı önemli gelişmeler, hukuk inkılabı, eğitim ve kültür hayatındaki düzenlemeler, sosyal alanda yapılan inkılaplar, ekonomik alanda yapılan inkılaplar, Mustafa Kemal Atatürk döneminde dış politikalar, Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye, II. Dünya Savaşı süreci, çok partili hayata geçiş ve Demokrat Parti dönemi, Atatürk ilkeleri ve bütünleyici ilkeler anlatılır.

Sokak Sosyal Hizmetleri

Bu ders kapsamında toplumsal bir çevre olarak sokak kavramı ele alınır. Evsizlere, bağımlılara, genç ve çocuklara sokakta götürülen hizmetler anlatılır. Sokak sosyal hizmetlerinde müdahale politikaları, stratejileri, program ve projeleri ile farklı sektörlerdeki kurumlar arasındaki iş birlikleri ders kapsamında incelenir.

Madde Bağımlılığı ve Sosyal Hizmet

Bu ders kapsamında madde bağımlılığının türleri, bağımlılığın dinamikleri, madde bağımlılarının psikososyal özellikleri, yaşadıkları sorunlar, madde bağımlılarına yönelik sosyal hizmet müdahaleleri ve örnek vakalar ele alınır.

Evde Bakım Hizmetleri

Evde Bakım Hizmetleri dersi, özel bakıma muhtaç hale gelmiş özürlüler ve yaşlılar gibi kişiler için evde bakım hizmetlerinin türleri, evde bakım hizmetlerinin örgütlenmesi ve yönetimi, dünyada ve Türkiye'de evde bakım hizmetlerinin durumu, evde bakım hizmetlerinde sosyal hizmet uzmanının rol ve işlevi, evde bakım hizmetlerinde vaka yönetimi gibi konuları kapsamaktadır.

2. SINIF GÜZ YARIYILI

İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre I

Bu derste, bireyin içinde yaşadığı aile, grup, örgütler, kurumlar, topluluk ve toplumlar gibi sosyal sistemlerin etkileşimi çerçevesinde insanın biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişimi ele alınır. Bireyin bu yönleri ve sorunlarıyla bebeklik, çocukluk ve ergenlik dönemlerine ilişkin kuramlar anlatılır. Bebeklik, çocukluk ve ergenlik döneminde yaşanan kimi sorunlara değinilerek bu sorunlara yönelik sosyal hizmetler incelenir.

Türkiye'nin Toplumsal ve Ekonomik Yapısı

Türkiye'nin toplumsal ve ekonomik yapısı dersinde Osmanlı İmparatorluğundan Türkiye Cumhuriyeti'ne sosyal ve ekonomik yapının değişimi, Cumhuriyet döneminde Türkiye'nin toplumsal yapısının gelişme özellikleri, teknolojik gelişmenin toplumsal yapıya etkisi, kır, kent ve gecekondu toplumları, sanayileşme ve toplumsal etkisi konuları ele alınır.

Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmet

Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmet dersinde yerel yönetimlere ilişkin temel kavramlar ve sosyal hizmetler örgütlenmesinin yerel yönetimler içerisindeki yeri ele alınır. Bu kapsamda yerel yönetiminin tanımı ve unsurları, devlet, iktidar ve otorite kavramları, çağdaş yönetim ilkeleri, merkez-yerel ilişkileri, kamu hizmetleri, kamu ve özel yönetim arasındaki farklar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının temel ilkeleri, Türk kamu yönetim sisteminin ve sosyal hizmetler yönetim sisteminin özellikleri gibi konular yer almaktadır.

Tıbbi Sosyal Hizmet

Bu ders kapsamında öncelikle sosyal bilimlerin sağlık ve hastalığa ilişkin temel bakış açısı, değişen sağlık sistemi içerisinde hastanın, sağlık çalışanının ve tedavi kuruluşlarının yeri netleştirildikten sonra, sağlık sistemi içerisinde sosyal hizmet uzmanının işlevi, sorumlulukları, tıbbi sosyal hizmetle ilgili yasal düzenlemeler, hastalıkların tanı, tedavisi ve rehabilitasyonunda tıbbi sosyal hizmet uygulamaları ele alınmaktadır.

Çocukluğun Tarihi

Çocuklar, herhangi bir toplumda nüfusun en büyük kısmını oluşturur. Bununla birlikte, tarih boyunca çocuklar her zaman sosyal olarak marjinalleştirilmiş ve dışlanmışlardır. Yaşam dönemi olarak çocukluk dönemi değersizleştirilmiştir. Toplumun çocuğa yaklaşımı insanın değeriyle ilgili fikirlerin bir göstergesi olabilir. Bu ders, tarih boyunca çocuklar ve çocukluk ile ilgili algılarla ilgilidir.

Aile Danışmanlığı

Aile kavramı, ailenin işlevleri, aile türleri, aile yaşam döngüsü, Aile danışmanlığı ve aile terapisi kavramlarının incelenmesi; Aile terapisinin kökeni ve gelişimi, Aile terapisi kuramları; Aile danışmanı ve aile terapisti olmanın koşulları, Sosyal hizmet uygulayıcısının aile danışmanlığı ve aile terapisindeki rol ve sorumlulukları

Yakın İlişkiler Psikolojisi

İnsan hakları ve özgürlükleri hakkında bilgi sahibi, sosyal, kültürel, ekonomik ve genetik farklılıklara ilişkin bilgi sahibi, insani hizmet örgütlerinde yönetim ve yönetim süreçleri ile proje tasarımı ve yönetimi bilgilerine sahibi, müracaatçı gruplarıyla genelci düzeyde kanıt temelli sosyal hizmet uygulaması becerisine sahip bilgilere ulaşmayı sağlar.

Toplumsal Cinsiyet Kadın ve Sorunları

Türkiye'de farklı dönemlerde ortaya çıkan çeşitli toplumsal cinsiyet yapıları, bunlarla ilgili yasal ve politik gelişmelerin yanı sıra ulusal kimlik, etnik köken ve azınlık kavramlarına göre değerlendirilecektir. Temel amaç, ortaya çıktıkları tarihsel, ekonomik, politik ve sosyal bağlamlarda farklı cinsiyet yapılarını ve ilgili politikaları tartışmak ve belirli anlamları yeniden kazanmaktır. Cinsiyete yönelik farklı teorik ve metodolojik yaklaşımlar ve bunların mevcut tarih yazımı yaklaşımlarıyla ilişkisi değerlendirilecek diğer önemli konular olarak kabul edilmektedir.

2. SINIF BAHAR YARIYILI

İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre II

Bu ders İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre I dersinin devamı niteliğindedir. Ders kapsamında genç yetişkinlik dönemi ve ilgili teoriler, genç yetişkinlik döneminin biyolojik ve psikolojik yönleri, genç yetişkinlik döneminin sosyal ve çevresel yönleri (aile kurma, aile yaşam döngüsü), eş seçimi ve evlilik, orta yaş döneminin biyolojik yönleri, orta yaş döneminin psikososyal yönleri, orta yaş döneminin sosyal ve çevresel yönleri, yaşlılık dönemi ve kuramları, yaşlılıkta görülen biyolojik değişiklikler, yaşlılık döneminin sosyal ve çevresel yönleri, yaşlılık döneminin psikolojik yönleri, ölüm, intihar ve ötenazi konuları incelenir.

Sosyal Hizmet Kuramları ve Yaklaşımları

Bu ders sosyal hizmet kuramlarını konu edinir. Bu kapsamda sistem kuramı, ekolojik yaklaşım, güçlendirme yaklaşımı, psikanalitik kuram, transaksyonel analiz, varoluşçu yaklaşım, gerçeklik terapisi, gestalt yaklaşımı, birey merkezli yaklaşım, yapısal kuram, bilişsel davranışçı yaklaşım, krize müdahale yaklaşımı, feminist yaklaşım gibi kuram ve yaklaşımlar incelenecektir.

Sosyal Hizmet Ortamlarında İnceleme Dersi

Bu ders, ön değerlendirme, planlama, uygulama, sonlandırma ve son değerlendirme aşamalarının bilgisini, tüm uygulama düzeylerinde birey, aile, grup, örgüt ve toplumla çalışarak uygulamaya aktarma eğitimini kapsar. Araştırma yapma sosyal inceleme, değerlendirme ve raporlama konuları ders içeriğinde yer alır.

Rapor Yazma ve Mülakat Teknikleri

Temel iletişim ve yardım becerileri., İlk mülakatın önemi, başlama biçimi, ilk mülakatta uyulması gereken kurallar., Mülakatın aşamaları. Mülakat teknikleri. Mülakatta kayıt tutma ve rapor yazma. Rapor türleri, rapor yazarken dikkat edilmesi gereken kurallar. Rapor inceleme, tartışma. Rapor yazma çalışmaları.

İstatistik

İstatistik dersinde, istatistik bilimine giriş mahiyetindeki tanımlar, veri toplama şekilleri, veri ölçüm düzeyleri, verilerin işlenmesi, seriler, grafikler, ortalamalar: aritmetik ortalama, mod, medyan, geometrik ve harmonik ortalama, dağılım ölçüleri: varyans, kartiller, değişim katsayısı ve standart sapma, olasılığa giriş, temel kavramlar, koşullu olasılık, bayes teoremi, sürekli ve kesikli değişkenler, örnekleme dağılımları: binom, hipergeometrik, poisson ve normal dağılım, örnekleme konuları yer almaktadır.

Sosyal Politika ve Planlama

Bu dersin içeriğinde sosyal politikanın tanımı, kapsamı ve içeriği; Türkiye ve dünyadaki refah sistemi ve hizmetlerinin gelişimi; planlama ve kalkınma kavramları bağlamında temel politika alanları (sağlık, barınma, sosyal güvenlik, göç vb.) üzerine tartışmalar yer almaktadır. Dersin içeriği olarak öne çıkan en önemli tanımlama meselesi sosyal politikanın 18.yy Fransız devrimi ve 19.yy Endüstri devriminin etkisi altında oluşan kamusal servislerin, sosyal sigortanın ve kolektif sağlık programlarının nasıl bir alan dahilinde oluştuğunu tartıştırmaktır. Küreselleşmenin sosyal politika üzerindeki etkileri, toplumsal cinsiyet ve sosyal politika, kentsel hareketler ve yerel yönetimlerin sosyal politikaya etkilerinin yanı sıra Türkiye'de sosyal politikanın gelişimi ve güncel sosyal politikalar anlatılacaktır.

İletişim Becerileri

Bu ders, iletişimin kavramsal yönü (tanımı, amacı, özellikleri), iletişim sisteminin öğeleri, iletişimi etkileyen faktörler, etkileşim, iletişim teknikleri, sözlü sözsüz iletişim, iletişimde vücut dili konularını içermektedir.

Adli Sosyal Hizmet

Adli sosyal hizmetin tanımı ve tarihsel gelişimi, adli sosyal hizmet müdahalesi kuram ve yaklaşımları, kriminolojinin temelleri ve kuramları, adli sosyal çalışmacının uygulama alanları, adli sosyal hizmet müdahale süreçleri, adli sosyal hizmet alanında örnek vaka çalışması.

Psikodrama

Bu ders kapsamında, sorumluluğu altında çalışanların gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlar ve yönetir. Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir. Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular. Birey, aile, grup ve toplum olmak üzere her düzeyde sosyal hizmet müdahalesinin gerektirdiği işlev ve rolleri üstlenir.

3. SINIF GÜZ YARIYILI

Sosyal Hizmette Görüşme İlke ve Yöntemleri

Sosyal hizmette mülakat, bir iletişim aracı olarak mülakat, sosyal hizmet uzmanı ve müracaatçı ilişkisi, mülakat teknik ve ilkeleri, mülakat sürecinin aşamaları, mülakat sürecinde dikkat edilmesi gereken durumlar, ilişki kurmada ilkeler, mülakat sürecinde dikkat edilmesi gereken durumlar, farklı müracaatçı gruplarıyla mülakat, genel değerlendirme ve mülakatta kayıt tutma ve rapor yazma konularını içerir.

Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri

Tüm çocukların insan onuru ve fiziksel ve psikolojik bütünlük hakları vardır. Diğer tüm haklar gibi, her türlü şiddetten korunma hakkı doğal bir haktır. Bu durum, cinsiyet, yaş, etnik köken, renk, din, dil veya diğer herhangi bir statüden bağımsız olarak her çocuğun zararsız bir hayat yaşama hakkına sahip olduğu anlamına gelir. Bu bilgiler ışığında bu ders, ülkemizde bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç, mağduru olan veya kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuklara yönelik sunulan hizmetlerin değerlendirilmesini içermektedir.

Sosyal Sorunlar

Dünyada ve Türkiye'de toplumsal sorunlar ve toplumsal yaşama yansımaları, Türkiye'deki temel toplumsal sorunları tanıtmaktır.

Bireylerle Sosyal Hizmet

Sosyal hizmet uygulamasında planlı değişim süreci, tanışma/bağlantı kurma, ön değerlendirme, planlama, uygulama, son değerlendirme, sonlandırma, izleme, bireyi tanıma ve anlama, bireyle çalışmada kullanılan uygulama yöntemleri

Sağlıkta İlk Yardım

Sağlık yöneticisi için genel ilkyardım bilgileri, afet, kaza, yaralanma, acil hastalık vb. sırasında ve hemen sonrasında yapılacak çalışmaları, triyaj kavramını, hastane öncesi alanda triyaj, acil sağlık hizmetleri yönetimi, acil bakım verenlerde duygusal stres, travma sonrası stres bozukluğu konularını içerir.

Medya ve Sosyal Hizmet

Bu ders; sosyal hizmet faaliyetlerini destekleyecek medya ve uluslararası ilkeleri, medyanın sosyal hizmetlere katkısını, medyadan yararlanma yöntemlerini, yerel medya kullanımını, ulusal medya kullanımı, medya bilgilendirmesi, medya ilişkileri örnek çalışmalarını, medya ilişkileri için kaynak üretme yöntem ve çalışmalarını, medyada sosyal hizmetler hassasiyeti konularını içermektedir.

Teknoloji Bağımlılığı

Her düzeyde sosyal hizmet uygulamasına rehberlik eden kavramsal çerçeve ve bakış açılarını, kuramsal yaklaşımları ve modelleri kullanır. Her düzeyde, müracaatçı sisteminde planlı değişim sürecini kullanır. Günümüzde teknolojik gelişmelere bağlı olarak teknolojiye bağımlı hale gelmiş toplumdan kendini soyutlamış insanların ruhsal durumları hakkında yardımcı olmayı sağlamaktadır.

3. SINIF BAHAR YARIYILI

Aile İçi Şiddet

Kadına yönelik aile içi şiddetle ilgili literatürün incelenmesi, sorunun kapsamı ve büyüklüğü, kadına yönelik aile içi şiddetin nedenleri ve sonuçları, kadına yönelik aile içi şiddet araştırması, proje verilmesi ve Proje sunumu.

Sosyal Hizmet Yönetimi

Bu ders, öğrencilere sosyal hizmet örgütlerinin işleyişi, yönetim organizasyon şekli ve sosyal hizmete özgü yönetim özellikleri konularında bilgi sağlamak ve etkili bir sosyal hizmet yönetimi için nelerin gerekli olduğu hakkında bilgi vermek üzere tasarlanmıştır. Bu kapsamda yönetimin tarihçesi tanımı ve niteliği, örgütsel yönetim kuramları, örgütlerde sosyal hizmet uzmanları, sosyal hizmet örgütlerinin yapısı, yönetim süreçleri (karar verme, planlama ve örgütlenme, iletişim, eşgüdümleme, koordinasyon ve değerlendirme), örgütsel değişim ve öğrenen örgütler, sosyal hizmet örgütlerinde liderlik, proje tasarımı ve yönetimi, sosyal hizmet örgütlerinde kaynak yönetimi gibi konuları içerir.

Sosyal Hizmet Mevzuatı

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ilgili mevzuat, İş Kanunu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, İLO Mevzuatı, AB Sosyal Şartı ve AB hukuku, BM ve BM Kalkınma Programı Bin Yıl Hedefleri, Engelli, Yaşlı, Kadın, Çocuk, Şehit ve Gazilere ilişkin yönetmelikler. Belediyelerin Sosyal Hizmet Mevzuatı, Darülaceze, Kızılay, Yeşilay'a dair mevzuat. Özetle ulusal ve uluslararası bağlamda mevzuat incelemeleri yapılacaktır.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri

Sosyal hizmette araştırmanın yeri ve işlevi, bilim ve araştırma, bilimsel yöntem-bilimsel tutum ve davranışlar, araştırma tanımı, türleri, aşamaları, araştırmanın temel nitelikleri, sosyal hizmette nicel araştırmanın kullanımı, sosyal hizmette nitel araştırmanın kullanımı, araştırma süreç ve teknikleri; problem, amaç, araştırma süreç ve teknikleri: önem, sayıltı, sınırlılıklar, sosyal hizmet araştırmasında etik konuları ele alınır. Öğrencilerin hazırladığı araştırma önerileri tartışılır.

Gruplarla Sosyal Hizmet

Gruplarla sosyal hizmet tarihçesi ve kapsamı, Gruplarla sosyal hizmet kuramları ve yaklaşımları, Gruplarla sosyal hizmet müdahalesinde ön değerlendirme, Gruplarla sosyal hizmet müdahalesini planlama, Gruplarla sosyal hizmet müdahalesi, Gruplarla sosyal hizmet müdahalesini değerlendirme, Gruplarla sosyal hizmet müdahalesini sonlandırma ve izleme

Suçluluk ve Sosyal Hizmet

Bu dersin içeriğinde haftalık ders içeriklerinde de detaylı bir şekilde ele alındığı şekliyle suç ve suçluluk olgusu ile sosyal hizmet arasındaki ilişkinin; suç ile mağdur arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi, suçta sürüklenen çocuklar ve gençler başta olmak üzere suçta sürüklenen bireylerin rehabilitasyon çalışmalarının sağlanması hedeflenmektedir.

Orduda Sosyal Hizmet

Bu çalışmada terörle mücadelede aktif olarak katılmış ve yurda dönen terör gazileri ve aile bireylerinin sorunları, ihtiyaçları ve yaşam deneyimleri ele alınmıştır. Araştırmanın verileri, terör gazileri, eşleri ve çocukları olmak üzere toplam otuz katılımcı ile nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılandırılmış ve derinlemesine görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Çalışmanın bulguları dağıtım öncesi, dağıtım ve dağıtım sonrası aşamalara dayalı olarak yaşam deneyimleri, karşılaşılan sorunlar, ihtiyaçlar ve çözüm önerileri olmak üzere dört tema altında tartışılmıştır. Sevk atama haberiyle birlikte, yerleştirme öncesi aşamada aile üyeleri arasında endişe, korku, öfke ve üzüntü gibi duygusal değişikliklerin meydana geldiği tespit edildi. Ve velilerin çocuklarını konuşlandırma hakkında bilgilendirme konusunda tereddütleri olduğu belirtildi. Dağıtım aşamasında terör gazileri ve aile üyelerinin travmatik yaşam deneyimleri, bu deneyimlerin yol açtığı psikososyal sorunlar, tek ebeveynli aile yaşamının zorlukları, çocukların eğitim hayatı, randevu ve barınma konuları ele alındı. Memlekete döndükten sonra konuşlanma sonrası aşamada ordudan ayrılma kararı, terör gazileri ve aile üyelerinin sivil hayata entegrasyonu ve eve döndükten sonra psikososyal sorunlar ortaya çıktı. Son olarak terör gazileri ve ailelerinin sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik çözümlere yer verilmiştir.

Göç ve Kentleşme Sorunları

Göç ve kavramlar, kuramlar, Türkiye'de iç göç, vatandaşlık, kentleşme, Türkiye'den göç, Türkiye'ye göçler, diasporalar ve geri dönüş göçü, göçmen dayanışma ağı ve Avrupa'daki Türk dernekleri, kentleşme, kent kuramları, kentsel dönüşüm, konut, gecekondular ve kentsel yoksulluk konularını açarak kent sosyolojisi bağlamında öğrencileri derslere katılmaya teşvik ederek etkili bir öğrenme süreci oluşturulması amaçlanmaktadır.

4. SINIF GÜZ YARIYILI

Sosyal Hizmette Etik

Sosyal hizmet uygulamasında etiğin anlamı, müracaatçı, toplum ve kurum düzeyinde etiğin içeriği, değer temelinin sosyal hizmet bilgisi ve becerisi ile ilişkisi, etik ikilemler ve çözüm yolları, sosyal hizmette değer tartışmaları, müracaatçılara yönelik etik sorumluluklar, meslek elemanı olarak ve mesleğe yönelik etik sorumluluklar, meslektaşlara ve diğer meslek elemanlarına yönelik etik sorumluluklar, topluma yönelik etik sorumluluklar, uygulama alanına yönelik etik sorumluluklar konularını içerir.

Sosyal Hizmette Ekiple Çalışma Becerileri III

Sosyal Hizmette Ekiple Çalışma Becerileri I ve II derslerinin devamı mahiyetindedir. Ekip çalışması kavramı ve disiplinler arası yaklaşım, tıbbi ve psikiyatrik ortamlarda ekip çalışması, ekipte liderlik, ekip çalışması uygulamasında karşılaşılan güçlükler ve çözüm yolları, süpervizyon, ekiple çalışma becerileri, tıbbi ve psikiyatrik sosyal hizmet uzmanının ekip çalışmasındaki rol ve işlevleri konularını içerir. Vaka tartışmaları yapılır.

Sosyal Hizmette Araştırma Teknikleri II

Öğrencilerin bilimsel araştırma yöntemleri ve araştırma sürecine ilişkin bilgi ve becerilerini kullanarak sosyal hizmetler alanında bir araştırma önerisi hazırlamaları ve bu araştırmayı yürütmelerini içerir.

Karşılaştırmalı Sosyal Refah Modelleri

Karşılaştırmalı Sosyal Refah Modelleri dersi sosyal refah ve sosyal politika gibi temel kavramları ve bu kavramların sosyal hizmetle olan ilişkini konu alır. Sosyal refah devletinin Avrupa'da, Amerika'da, Asya'da ve MENA ülkelerindeki tarihsel gelişimi incelenir. Osmanlı döneminde ve Türkiye Cumhuriyeti'nde sosyal politikaların gelişimi irdelenir. Farklı refah modellerinin karakteristik özellikleri ortaya konur.

Mesleki Yabancı Dil

Sosyal hizmetler ve sosyal politika konularında İngilizce okuma, çeviri yapma ve yazma alışkanlıklarının geliştirilmesi, alandaki temel kavramların öğrenilmesi, İngilizce-Türkçe okuma parçaları (okuma parçalarının her birinde geçen önemli sözcüklerin okunuşlarının kavrılması) okuma parçalarının Türkçe karşılıkları ve parçaların Türkçe çevirilerinin işlenmesi, ders konusu ile ilgili İngilizce metinlerin incelenmesi konularını içerir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

İş sağlığı ve güvenliğinin tarihsel gelişimi, Dünya'da ve Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği, iş hukuku, temel hukuk, ilk yardım, çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri, iş güvenliği mevzuatı, iş güvenliği eğitim metotları, ergonomi, iş hijyeni, iş sağlığı güvenliği kurulları anlatılır ve spesifik olarak Sosyal Hizmet Uzmanlarının iş sağlığı ve güvenliği konularına değinilir.

Girişimcilik

Giriřimcilikle ilgili kavramlar, tanımlar, Türkiye’ de ve Dünya’ da girişimciliğin tarihçesi ve gelişimi. Giriřimcide bulunması gereken özellikler, girişimciliğin unsurları, girişimcilik süreci, yaratıcılık faktörleri, aşamaları ve teknikleri, yenilik, yenilikçilik ve ilkeleri. Giriřimcinin finansman kaynakları, girişimci iş fikrini yatırıma dönüştürme, girişimcilerin başvurabileceği kurumlar, iş planı oluşturma, iş planının değerlendirilmesi, gelişmiş ölkelerde girişimciliği yaratan koşullar, Avrupa’daki fon kaynakları ve uluslararası girişimcilik faaliyetlerinin anlatımı konularını içerir.

4. SINIF BAHAR YARIYILI

Sosyal Hizmet Uygulaması

Ön değerlendirme, planlama, uygulama, sonlandırma ve son değerlendirme aşamalarının bilgisini tüm uygulama düzeylerinde birey, aile, grup, örgüt ve toplumla çalışarak uygulamaya aktarma, sosyal inceleme, değerlendirme ve raporlama konularını içerir. Kamusal sosyal yardım uygulamaları, farklı költürden bireylere yönelik sosyal hizmet uygulamaları, aile sosyal hizmeti uygulamaları, yerel yönetimlerin sosyal hizmet uygulamaları, eğitim kurumlarında sosyal hizmet uygulamaları, adli kurumlarda sosyal hizmet uygulamaları, madde bağımlılığında sosyal hizmet müdahalesi, göç, göçmen ve sığınmacılara yönelik sosyal hizmet uygulaması, travma ve kriz müdahalesi becerileri, doğal afet ve terör olaylarında toplum organizasyonu becerileri, kırılğan gruplarla çalışmada maneviyata duyarlı uygulamalar, sosyal hizmet alanlarında uygulamaları kapsar.

1) Sekiz Yarıyılık Ders Planı ve Kredileri

Sosyal Hizmet Bölümü 8 yarıyılık ders programı, kredileri ve ders içerikleri aşağıda sunulmuştur.

1. SINIF/GÜZ YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
SOH-101	Sosyoloji	Z	3	0	3	4
SOH-103	Sosyal Hizmet Tarihi	Z	3	0	3	4
SOH-105	Psikoloji	Z	3	0	3	4
SOH-107	Sosyal hizmete Giriş	Z	3	0	3	4
SOH-109	Bilgisayar Kullanımı	Z	3	0	3	4
UZİNG-101	Yabancı Dil I (İngilizce)	Z	4	0	4	2
UZTDE-101	Türk Dili I	Z	2	0	2	2
UZATA-101	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	Z	2	0	2	2
SOH-SEÇ-111	SEÇMELİ-I	S	6	0	6	4
	TOPLAM				29	30
SOH-SEÇ-111-a	Afet Kültürü ve Afetlerde Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
SOH-SEÇ-111-b	Göçmen ve Sığınmacılarla Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden iki tane seçmek zorunludur.

1. SINIF/BAHAR YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	Genel Ekonomi	Z	3	0	3	4
	Hukukun Temel Kavramları	Z	3	0	3	4
	Sosyal Antropoloji	Z	2	0	2	3
	Sosyal Psikoloji	Z	3	0	3	4
	Dijital Okur Yazarlık	Z	0	0	0	3
	Kariyer Planlama	Z	1	0	1	2
	Yabancı Dil II (İngilizce)	Z	4	0	4	2
	Türk Dili II	Z	2	0	2	2
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	Z	2	0	2	2

	SEÇMELİ-II	S	6	0	6	4
	TOPLAM				26	30
	Sokak Sosyal Hizmetleri	S	3	0	3	2
	Madde Bağımlılığı ve Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Evde Bakım Hizmetleri	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden iki tane seçmek zorunludur.

2. SINIF/GÜZ YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre I	Z	3	0	3	6
	Türkiye'nin Toplumsal ve Ekonomik Yapısı	Z	3	0	3	5
	Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmet	Z	3	0	3	5
	Tıbbi Sosyal Hizmet	Z	3	0	3	5
	Çocukluğun Tarihi	Z	3	0	3	5
	SEÇMELİ-I	S	6	0	6	4
	TOPLAM				21	30
	Aile Danışmanlığı	S	3	0	3	2
	Yakın İlişkiler Psikolojisi	S	3	0	3	2
	Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Sorunları	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden iki tane seçmek zorunludur.

2. SINIF/BAHAR YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre II	Z	3	0	3	6
	Sosyal Hizmet Kuramları ve Yaklaşımları	Z	3	0	3	5
	Sosyal Hizmet Ortamlarında İnceleme Dersi	Z	2	2	3	5
	Rapor Yazma ve Mülakat Teknikleri	Z	3	0	3	4
	İstatistik	Z	2	0	2	3
	Sosyal Politika ve Planlama	Z	3	0	3	5

	SEÇMELİ-II	S	3	0	3	2
	TOPLAM				20	30
	İletişim Becerileri	S	3	0	3	2
	Adli Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Psikodrama	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden bir tane seçmek zorunludur.

3. SINIF/GÜZ YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	Sosyal Hizmette Görüşme İlke ve Yöntemleri	Z	4	0	4	8
	Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri	Z	3	0	3	5
	Sosyal Sorunlar	Z	3	0	3	5
	Bireylerle Sosyal Hizmet	Z	0	6	3	8
	SEÇMELİ-I	S	6	0	6	4
	TOPLAM				19	30
	Sağlıkta İlk Yardım	S	3	0	3	2
	Medya ve Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Teknoloji Bağımlılığı	S	3	0	3	2

- * Seçmeli derslerden iki tane seçmek zorunludur.

3. SINIF/BAHAR YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	Aile İçi Şiddet	Z	4	0	4	8
	Sosyal Hizmet Yönetimi	Z	3	0	3	4
	Sosyal Hizmette Mevzuatı	Z	3	0	3	4
	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	Z	2	2	3	4

	Gruplarla Sosyal Hizmet	Z	0	6	3	8
	SEÇMELİ-II	S	3	0	3	2
	TOPLAM				19	30
	Suçluluk ve Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Orduda Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Göç ve Kentleşme Sorunları	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden bir tane seçmek zorunludur.

4. SINIF/GÜZ YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	Sosyal Hizmette Etik	Z	3	0	3	4
	Toplumla Sosyal Hizmet	Z	0	12	6	10
	Sosyal Hizmet Araştırması	Z	2	2	3	4
	Manevi Sosyal Hizmet	Z	3	0	3	5
	Psikopatoloji	Z	2	0	2	3
	SEÇMELİ-I	S	3	0	3	4
	TOPLAM				20	30
	Gençlerle Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Yaşlılarla Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2
	Avrupa Birliği ve Sosyal Hizmet	S	3	0	3	2

- Seçmeli derslerden bir tane seçmek zorunludur.

4. SINIF/BAHAR YARIYILI

KOD	DERS	Türü	T	U	K	AKTS
	Sosyal Hizmet Uygulaması	Z	0	40	20	30
	TOPLAM				20	30